

Х-та юбилейна изложба Арх&УрБаН‘2020/2021 – „Модерност и устойчивост“ на студенти, дипломанти и алумни на магистърска програма „Архитектура“ на НБУ, Департамент „Архитектура“, Магистърски факултет

Поредната, вече десета знакова изложба на архитектите е факт. Отлагана дълго и организирана в никога неслучвали се до сега условия на стриктни протиепидемични мерки, поради Корона вируса – присъствие в университета само със сертификат за приключил цикъл на ваксиниране или с антиген тест (валиден 48 часа), Арх&УрБаН‘2020-2021 отново представя знакови проекти, зад които стои денонощен и многомесечен творчески труд, проучвания и анализи, опити и съмнения, смелост и мечти, предизвикване на формата и развиване на богатата функционалност на архитектурните и урбанистичните пространства, които ни заобикалят, виждане за едно по-красиво утре.

Арх&УрБаН‘2020-2021, както и във всички предходни издания Арх&УрБаН, е открит и свободен форум, в който се представят всички желаещи да участват автори. Творческата работа на архитектите е продължителна, завладяваща, изпълнена с отдаденост до прегряване, но и толкова удовлетворяваща и мощно поглъщаща, че отваря веднага вратата за ново предизвикателство. Вероятно, това е една от причините някои да не успяват да се включат.

Арх&УрБаН ще продължи да бъде най-важният, най-впечатляващият и най-представителният форум за изява на студентите и алумните на програма „Архитектура“ на Нов български университет, ще продължи да бъде пространството, в което могат да се видят новите идеи в архитектурата, удивителните техники за пресъздаване на архитектурната реалност, високият професионализъм, който стои зад всеки архитектурен проект, за да поеме пътя към реализацията, опитите за развълнувани творчески отговори на въпроси като „А сега накъде?“ или просто „Тук и сега“.

Арх&УрБаН‘2020-2021 бе анонсирана на сайта на Нов български университет –

<https://news.nbu.bg/bg/news/deseta-jubilejna-izlozhba-arh-ur-ba-n-2020-2021-modernost-i-ustojchivost!58620>

Изложбата представя много широк спектър проекти в устройството на градовете и архитектурата – културни сгради и пространства, реконструкции на изоставени градски части и обекти, нови и специфични решения на жилищните, образователните, социалните или производствените сгради, архитектурата на активния тематичен отдих, на бизнес активностите, на изследването на историческите пластове в градската тъкан.

Практиката да се разработват проекти по международни и български архитектурни конкурси е много вдъхновяваща за студентите и дипломантите. Един конкурс, който развълнува българските културни среди бе конкурсът за реконструкция на сградата на бившата топлоцентрала на НДК и превръщането ѝ в център за изкуство и култура. Целта бе да се създаде място за изява на независимите артисти в България и да се докаже, че изоставените индустриални пространства в градската среда имат потенциал за нов живот. Преди две години, дипломант Емил Николов избра тази тема, а сега и *Александър Стойчев*, студент в 10 сем. представя своя проект *Топлоцентрала с ръководител арх. Ал. Бояджиев*. Целта да се създаде едно ново артистично пространство в столицата е защитена убедително и впечатляващо в проекта.

Винен и СПА комплекс „Монте Д’Ойро“, дипломен проект на Александрина Стойкова, ръководител проф. инж. арх. П. Столаров – един международен конкурс, за който участниците трябваше да предложат проекти за разширението на съществуващ лозов комплекс с хотел; да се използват пълноценно красивите гледки към лозята и пейзажа; да се включи набор от поддържащи съоръжения, за да се гарантира на посетителите незабравим престой. Проектът на Александрина предлага много внимателно проектиране чрез създаване на входен площад и свързване на изгледа към лозята с няколко вътрешни двора. Изборът на материали прави сградата сливаща се със съществуващата среда. Много силни и привличащи са интериорните и екстериорните решения.

Още една дипломатка се представя с проект по конкурса в Италия *Винен и СПА комплекс „Монте Д’Ойро“ – Александра Петкова, също с ръководител проф. инж. арх. П. Столаров*. Проектът е изключително зрял, абсолютно конкурентен в сравнение с наградените конкурсни проекти. Новият композитен корпус на хотела се вписва органично в съществуващата природна и изградена среда, за да превърне това място в уникално и привлекателно за ценителите на винения туризъм.

По международен конкурс е и проектът, който представя *Славка Илиева – Начално училище в Етиопия с ръководител арх. А. Бояджиев, разработен в 11-ти семестър*. Темата е изключително специфична, проникването в много различна култура е особено предизвикателство за студента по архитектура, както и съпоставянето на резултата с тези на другите участници в конкурса от цял свят.

Детската градина в квартал Горна баня на Емил Алексиев, разработена в 6 семестър с ръководител арх. Д. Тилев представя много цвят, много цветя, много топлина и домашен уют, много слънце – среда, толкова подходяща и вдъхновяваща за децата.

Да се изследва технологията и да се намери най-впечатляващата архитектурна форма за едно производство е трудна задача, защитена блестящо в *идейния проект за винарна Wood Winery на Дарий Петров, 8 сем. с ръководители доц. арх. А. Аврамова и ас. арх. Ст. Андрейчин*.

Жилището, това вечно предизвикателство пред архитекта е представено от проектите за *еднофамилна жилищна сграда в с. Хераково и многофамилна жилищна сграда в Дианабад на Дарена Станчева, разработвани съответно в 5 и 6 сем. с ръководител гл. ас. арх. Кл. Иванов*. Авторката показва колко видимо крехка е границата в днешния ден между многофамилната сграда за постоянно живеене и тази за временно живеене, повлияна силно от ваканционните нагласи на съвременните хора, които имат много повече свободно време.

Еднофамилна жилищна сграда на Ива Бърдарска представлява един успешен нейн конкурсен проект за прием в стажантска програма. Интересно и много предизвикателно е условието – затвореност на къщата към уличните пространства и откритост само към дворното пространство, с което студентката се справя по неповторим начин.

Ателието Анатолиев&Милушев на *двамата архитекти Митко Анатолиев и Александър Милушев, дипломирали в Нов български университет* представя един впечатляващ проект за *еднофамилна къща в село Паволче, община Враца*, при който връзката с терена, функционалното решение, както и модерната форма са безупречни.

Намесата в градската среда е повече от смела за всеки един архитект, още повече за един бъдещ архитект. Самата тема нажежава до бяло мненията, подходите, полемиките, а и оценките за едно или друго решение. Да избереш да проектираш *Информационен център с идея за възстановяване на сладкарницата „Цар Освободител“*, както прави *Емил Алексиев под ръководството на арх. А. Савлаков* е едно голямо предизвикателство към пластове история в градската среда и пластове история в паметта на интелигенцията на София с препратка към съществуващото някога (до 1975) на това място писателско кафене и художествен салон, свързано с имената на много български

артистични знаменитости, сред които Йордан Йовков, Далчев и К. Гълъбов, художниците Сирак Скитник, Иван Петков, Иван Милев.

Темата какво се случва на мястото на взривения през 2007 година емблематичен *хотел „Щастливеца“ на Витоша*, построен през 1960-те години е също почти толкова взривоопасна и чувствителна, че студентските дипломни проекти на Антония Христова (2019) и Елизабет Ерменкова (2016) предизвикаха едва ли не медиен скандал, че ще се строи неправомерно в природен парк Витоша и бяха потърсени като автори за обяснения. Всъщност, става дума за изследвания на съществуващия терен, на мястото на някогашната сграда, без да се навлиза в природния парк. *Емил Алексиев в 8 семестър с ръководител проф. инж. арх. П. Столаров* предлага решение, при което сградата, макар и немалка по капацитет да бъде максимално вписана в терена, а каменната река естествено да навлезе и в интериора и спокойно да се спусне след това по склона, така както го “прави” милиони години.

Нов живот за изоставените пристанищни и индустриални зони дава дипломният проект на *Ирен Станикина с ръководител арх. М. Йорданова – Музеят за съвременното изкуство, Варна, на територията на „Острова“*, територия, която по новия Общ устройствен план на Варна се освобождава от производствено-складовите дейности и се предвижда създаването на вторичен градски център. Проектът създава нов знак – смислов, художествен, публичен за града – изящна сградата – една „заливаща брега морска вълна“, метафорично пресъздаваща и идеята за „новата вълна“ в изкуството на 21-ви век.

С идеята да създаде знакова архитектура, „новият храм“, *Емил Алексиев в 7 семестър с ръководители доц. арх. З. Узунов и арх. Ал. Бояджиев проектира Регионалната библиотека / „Бялата библиотека“*, при която изключително предизвикателство е теренът, на който се разполага сградата.

Обновяването на терена на изоставената гара „Пионер“ в София дълги години е предмет на дискусия. Алтернативите са няколко – от превръщането му в парк, до запазването на ареала за бъдещо използване на релсовия път за един по-екологичен транспорт или отреждането му като бизнес парк, наситен с много функции, включително и такива за развлечение, интересни предложения за прекарване на свободното време на преминаващите през парка, информация за напредъка на новите технологии. Именно последният посочен вариант е предмет на градоустройствената разработка на *преддипломния проект на Ива Бардарска с ръководител арх. М. Йорданова*, при който паркът „прорязва“ сградната структура и се дава възможност, както за преминаване в зелена среда, така и за „отбиване“ в примамливите многофункционални пространства на един съвременен бизнес-парк, който в приземните си нива е отворен широко интерактивно към публиката. В *проекта за многофункционална офис сграда с гъвкаво разпределение – преддипломен проект, Ива Бардарска в 10 семестър с ръководител арх. Димчо Тилев* представя много интересни и детайлно разработени възможности за формиране на различни по големина офиси в хоризонтала и вертикала, в зависимост от конкретните и променящи се нужди.

В *Идейния проект от 9 семестър за Бизнес-парк при Централна гара, Габриела Стаменова и Ралица Карамасулова, с ръководител ас. арх. П. Петров* представят една възможност за обновяване и повишаване на качеството на изоставеното и широко дискутирано, поради близостта му с центъра градското пространство, но откъснато от него с жп ареала – на север от гарата в София.

Стефани Станчева и Михаела Михалева се представят с проект от 6 семестър с ръководител арх. А. Савлаков по задание за курсов проект за павилион – библиотека в защитената част на *Борисовата градина*. Ако оставим настрана спорността на задачата, проектът е много интересен и представлява един много внимателен и органичен подход към паркова среда и вписването в нея на малки архитектурни форми.

Ратеб Немер с дипломния си проект не само възстановява и възражда в нова модерна форма спомена за разрушеното си във войната училище в Яармук, но представя един мощен архитектурен взрив на конвенционалните пространствени форми, за да ги подчини на основната функция, да създаде уникални вътрешни пространства за обучение на децата и да осигури максимално подходящ микроклимат в една доста сурова климатична зона с големи амплитуди в температурата и невероятна връзка с околната паркова среда.

Вече като дипломиран архитект Ратеб Немер отново показва специалните си възможности да създава уникални архитектурни форми, използвайки в този случай двата прочути символа за страната – маслината и Куфията в проекта си за павилион на Палестина за ЕХРО 2020 в Дубай.

Дипломният проект на Люси Новокрещина – „Яхтена марина на остров Закинтос“ с ръководител професор арх. К. Бояджиев е постижение с много високо измерение, в което авторката демонстрира привързаността си към една от иконите на съвременната архитектура, работеща на „границата между живописата и архитектурата“, по израза на Ел Лисицки, чрез който той описва своите очевидно невъзможни за изграждане, но подобни на чертежи картини. Л. Новокрещина работи в уникална природна среда и създава форми, интерпретиращи природната среда, експериментира с формата и я подчинява на силата, богатството на емоцията, която предизвиква у човек природата.

гл. ас. д-р арх. Петър Петров